

Bruxelles, den 21.10.2015
COM(2015) 601 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om oprettelse af nationale konkurrenceevneråd i euroområdet

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om oprettelse af nationale konkurrenceevneråd i euroområdet

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 121, stk. 2 og 136,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Der er behov for at forbedre koordineringen og overvågningen af udviklingen i konkurrenceevnen i Unionen, men den seneste krise har samtidig vist, at de medlemsstater, der har euroen som valuta ("eurolandene"), kan være særligt truede af en mulig opbygning og pludselig afvikling af makroøkonomiske ubalancer, der kan brede sig til andre eurolande. I mangel af fleksible nominelle valutakurser har de desuden brug for egnede mekanismer til at tilpasse sig landespecifikke chok. Faktorerne bag konkurrenceevnen er relevante både for akkumuleringen og korrektionen af makroøkonomiske ubalancer (f.eks. underskud på handelsbalancen eller på de løbende poster, stats- eller udlandsgæld) og for en effektiv tilpasning til asymmetriske chok. En forværret konkurrenceevne kan også forringe vækstudsigterne, hvilket gør det vanskeligere at tilbagebetale en høj gæld. En koordinering af de politikker, der påvirker faktorerne bag konkurrenceevnen, vil bidrage til at sikre, at udviklingen i konkurrenceevnen er forenelig med målet om en velfungerende økonomisk og monetær union. Denne henstilling er rettet til eurolandene, men de øvrige medlemsstater tilskyndes til at oprette tilsvarende råd.
- (2) Det europæiske semester og navnlig proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer som fastsat i forordning (EU) nr. 1176/2011 og (EU) nr. 1174/2011 danner rammen for en integreret samordning og overvågning af den økonomiske politik. I betragtning af behovet for at gøre fremskridt med gennemførelsen af strukturreformer på området for konkurrenceevne bør disse eksisterende mekanismer understøttes af et større nationalt engagement i reformdagsordenen. Derfor forekommer det påkrævet at forbedre den uafhængige politiske ekspertise på nationalt plan og styrke den politiske dialog mellem Unionen og eurolandene.
- (3) Oprettelsen af nationale konkurrenceevneråd med ansvar for at overvåge resultater og politikker relateret til konkurrenceevnen bør bidrage til et øget ejerskab til de nødvendige politikker og reformer på nationalt plan og til at forbedre vidensgrundlaget for koordineringen af den økonomiske politik i Unionen på området for konkurrenceevne. Disse råd bør ikke alene vurdere udviklingen i konkurrenceevnen og politikkerne relateret hertil, men også yde politisk rådgivning vedrørende

gennemførelsen af reformer under hensyn til særlige nationale forhold og etableret praksis.

- (4) Konkurrenceevnerådernes virkefelt bør dække konkurrenceevne i meget bred forstand. Rådenes mandat bør omfatte faktorer bag lønudviklingen såvel som faktorer uden for lønnen og produktivitetsfremmende foranstaltninger samt andre dynamiske forhold med relation til investeringer, innovation og økonomiens evne til at tiltrække virksomheder.
- (5) Konkurrenceevnerådene bør råde over tilstrækkelig kapacitet til at sikre økonomiske analyser af høj kvalitet, som kan danne basis for deres rådgivning.
- (6) Konkurrenceevnerådene bør være uafhængige af de ministerier eller offentlige myndigheder, der beskæftiger sig med konkurrenceevnespørgsmål. Desuden bør konkurrenceevnerådene være uvildige i den forstand, at de ikke udelukkende eller overvejende formidler holdningen blandt bestemte grupper af interessenter. Disse krav om uafhængighed og uvildighed skal sikre, at konkurrenceevnerådernes rådgivende funktion i tilstrækkelig grad afspejler ekspertvurderinger foretaget ud fra den almene interesse.
- (7) Konkurrenceevnerådernes egenskaber bør være i overensstemmelse med traktatens artikel 152 og tage hensyn til national praksis og de institutioner, der beskæftiger sig med løndannelse. I overensstemmelse med artikel 28 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder bør deres arbejde ikke berøre retten for arbejdstagere og arbejdsgivere – eller deres respektive organisationer – til at forhandle og indgå kollektive overenskomster på det relevante niveau eller til at træffe kollektive foranstaltninger i overensstemmelse med EU-retten og national lovgivning og praksis.
- (8) Kommissionen bør koordinere konkurrenceevnerådernes aktiviteter med henblik på at fremme opfyldelsen af euroområdetets målsætninger og tage hensyn til input fra systemet med konkurrenceevneråd i forbindelse med samordningen af den økonomiske politik i Unionen.
- (9) Konkurrenceevnerådene bør samle og offentliggøre deres analyser og rådgivning i en årlig rapport. For at sikre at konkurrenceevnerådene i forbindelse med deres arbejde tager højde for euroområdetets og Unionens målsætninger, bør der afholdes konsultationer mellem Kommissionen og rådene i forbindelse med udarbejdelsen af disse rapporter og under undersøgelsesbesøg i medlemsstaterne. Rapporterne vil bidrage til Kommissionens analyser som led i det europæiske semester og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.
- (10) For at lette koordineringen på overnationalt plan bør der være ét identificerbart konkurrenceevneråd i hver medlemsstat. Konkurrenceevnerådene kan dog for at varetage deres opgaver ordentligt ty til andre særskilte eksisterende organer, forudsat at de opfylder de fælles principper, der er nævnt ovenfor.
- (11) Overvågningen af efterlevelsen af de landespecifikke henstillinger bør forblive på EU-niveau inden for det europæiske semester og anvendelsen af proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer som fastsat i forordning (EU) nr. 1176/2011,

HAR VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

I. Formål og anvendelsesområde

1. Formålet med denne henstilling er at oprette nationale konkurrenceevneråd med ansvar for at overvåge resultater og politikker relateret til konkurrenceevnen med henblik på at fremme varig økonomisk konvergens og øge ejerskabet til de nødvendige reformer på nationalt plan.
2. Denne henstilling er rettet til eurolandene. De øvrige medlemsstater tilskyndes til at oprette tilsvarende organer.

II. Oprettelse af konkurrenceevneråd

3. Hver medlemsstat bør have et konkurrenceevneråd, som har til opgave at:
 - a) overvåge udviklingen i konkurrenceevnen i den pågældende medlemsstat under hensyntagen til faktorer, der kan påvirke prisen på og kvaliteten af varer og tjenesteydelser i forhold til globale konkurrenter på kort sigt (bl.a. lønomkostninger), samt mere langsigtede faktorer såsom produktivitet og innovationskapacitet, som ikke alene er relevante for de relative økonomiske resultater, men også for vækstpotentialet og evnen til at tiltrække investeringer, virksomheder og menneskelig kapital
 - b) bidrage til de nationale processer for løndannelse ved at stille relevante oplysninger til rådighed
 - c) overvåge politikker relateret til konkurrenceevne i den pågældende medlemsstat, herunder ved at bidrage til den efterfølgende evaluering af politikker, og
 - d) vurdere de politiske udfordringer og yde politisk rådgivning på konkurrenceevneområdet. I forbindelse med deres rådgivning bør konkurrenceevnerådene have den bredere euroområde- og EU-dimension for øje. Rådene bør bl.a. yde rådgivning om implementeringen af de landespecifikke henstillinger, som Rådet retter til den pågældende medlemsstat som led i det europæiske semester.
4. Hver medlemsstat bør udpege et enkelt konkurrenceevneråd, som kan ty til forskellige andre eksisterende organer.
5. Konkurrenceevnerådene bør varetage deres aktiviteter løbende. De bør offentliggøre deres analyser og rådgivning i en årlig rapport. De bør have kontakt til Kommissionen og konkurrenceevnerådene i de øvrige medlemsstater med henblik på at koordinere deres holdninger.

III. Konkurrenceevnerådenes egenskaber

6. Konkurrenceevnerådene bør være strukturelt uafhængige eller have funktionel autonomi i forhold til de offentlige myndigheder i medlemsstaten, der beskæftiger sig med konkurrenceevnerelaterede spørgsmål (navnlig ministerier, forvaltninger, offentlige institutter eller organer). De bør være understøttet af nationale

lovbestemmelser, som sikrer dem en høj grad af funktionel autonomi og ansvarlighed, bl.a.:

- a) en retlig status i henhold til nationale love eller bindende administrative bestemmelser
 - b) at der ikke modtages instrukser fra offentlige myndigheder, der beskæftiger sig med konkurrenceevnerelaterede spørgsmål, eller fra noget andet offentligt eller privat organ
 - c) evne til hurtigt at kommunikere med offentligheden
 - d) procedurer for udnævnelse af medlemmer på grundlag af deres erfaring og kompetencer
 - e) passende ressourcer og adgang til oplysninger til udførelse af deres mandat.
7. Konkurrenceevnerådene bør høre relevante interessenter (nationale aktører eller grupper af aktører, f.eks. arbejdsmarkedets parter, som løbende deltager i den økonomiske og sociale dialog i medlemsstaterne), men de bør ikke udelukkende formidle en bestemt interessentgruppes holdninger og interesser.
8. Konkurrenceevnerådene skal kunne foretage økonomiske og statistiske analyser af høj kvalitet, som bl.a. anerkendes i den akademiske verden.

IV. Tilknytning til det europæiske semester

9. Kommissionen bør lette koordineringen mellem de nationale konkurrenceevneråd og udveksle synspunkter med dem, navnlig for at sikre at rådene i deres arbejde også har euroområdet og EU's målsætninger for øje. Kontakten bør varetages forud for udarbejdelsen af de årlige rapporter og i forbindelse med undersøgelsesbesøg i medlemsstaterne.
10. Den uafhængige ekspertise, som rådene yder, bl.a. i de årlige rapporter, vil bidrage til medlemsstaternes og Kommissionens analyser som led i det europæiske semester og proceduren i forbindelse med makroøkonomiske ubalancer.

V. Ansvarlighed og gennemsigtighed

11. Som hovedregel bør rådernes analyser offentliggøres.

VI. Afsluttende bestemmelser

12. Medlemsstaterne opfordres til at implementere principperne i denne henstilling senest den [date of adoption of this recommendation + 6 months].
13. Kommissionen opfordres til senest den [date of adoption of this recommendation + 12 months] at udarbejde en statusrapport på grundlag af de relevante oplysninger fra medlemsstaterne om implementeringen og egnetheden af denne henstilling, herunder med en vurdering af om det er nødvendigt at vedtage bindende bestemmelser.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand